

INSTRUKS

for utføring av offentlige ettersøk
Averøy kommune

Foto: Dag Bjerkestrand

---

*Inngår i
«Avtale om ettersøk av vilt for Averøy kommune».
Gjeldende fra 01.04.2020*

Innhold

1. Mandat og forord	4
2. Instruksens formål	4
3. Ansvarsavklaring.....	5
3.1. Sturvilt	5
3.1.1. Hjortevilt.....	5
3.1.2. Store rovdyr.....	5
3.2. Andre viltarter	5
3.2.1 Ordinære viltarter	5
3.2.2 Rødlisterarter og rovfugler	5
3.3. Husdyr	6
3.4. Sjøpattedyr	6
4. Ansvarsavklaring for påkjørt vilt, - kommune/Statens vegvesen.....	6
5. Fullmakter/tillatelser	6
5.1 Kunstig lys og motorkjøretøyer	6
5.2 Motorkjøretøy i utmark.....	6
5.3 Løs hund i båndtvangtiden.....	7
6. Vilt med unormal adferd	7
7. Avliving av liggende skadet vilt.....	8
8. Utføring av ettersøk	8
8.1 Generelt.....	8
8.2 Følgeskytter/postmannskap på ettersøk	9
8.3 Ettersøk påfølgende dag.....	9
8.4 Skadet dyr som går unna ettersøksekvipasjen.....	9
8.5 Løs hund /slipp av hund	9
8.6 Skadet mordyr med frisk kalv.....	10
8.7 Merking av sporslutt ved avbrutt / avsluttet ettersøk.....	10
8.8 Sikkerhet overfor omgivelser	10
8.9 Sikkerhet på veg	10
8.10 Varsling av politiet ved ettersøk i tettbygde områder	10
8.11 Flere ettersøksoppdrag samtidig.....	11
8.12 Våpen.....	11
8.13 Skudd mot skadet vilt under ettersøk	11
8.14 Legitimering som kommunal ettersøksjeger.....	12

9. Offentlig overtakelse av jaktettersøk	12
10. Håndtering av dødt vilt.....	12
11. Prøvetaking av vilt	13
12. Registrering og dokumentasjon av utførte oppdrag i Hjorteviltregisteret	13
12.1 Kartfesting	13
12.2 Beskrivelse og dokumentasjon av oppdraget	13
12.3 Hundepeiler/GPS.....	14
12.4 Annen informasjon.....	14
12.5 Bruk av kategoriene i Hjorteviltregisteret for anføring av utfall av oppdraget	14
13. Kvalifikasjonskrav til offentlige ettersøksjegere i Averøy kommune	15
13.1 Krav til foretak registrert i Enhetsregisteret.	15
13.2 Krav til kompetanse.....	15
13.3 Krav til utstyr	15
13.4 Krav til eierforhold til hund og tilgjengelighet til utstyr og hund.....	15
13.5 Krav til foretakets forsikringer.....	15
13.6 Krav til ettersøksjegerens bosted.....	15
13.7 Krav til ettersøksjegerens ordinære arbeidssituasjon.....	15
14. Forventninger til offentlige ettersøksjegerne og ettersøkshunder i Averøy kommune	16
14.1 Fysisk form.....	16
14.2 Mentale egenskaper.....	16
14.3 Jakterfaring og evne til å bedømme vilt	16
14.4 Skyteferdigheter og sikkerhetsvurdering	16
14.5 Praktiske ferdigheter	16
14.6 Opptreden	16
14.7 Standhaftighet.....	16
14.8 Holdninger og innstilling.....	17
14.9 Responstid og tilgjengelighet til utstyr.....	17
14.10 Ettersøkshunden	17
15. Vedlegg; utdrag fra lov, forskrift, rundskriv mm.	18

1. Mandat og forord

Kommunenes lovpålagte oppgave med skadet og sykt vilt er hjemlet i §48 i *Lov om jakt og fangst av vilt* (viltloven) og i *Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst* §29 og §27.

Det vises til instruksens kapittel 15 hvor loven med forskrifter og kommentarer er gjengitt.

Dette innebærer utrykning for avliving og evt. ettersøk når det mottas melding om storvilt som fortsatt er i live etter en påkjørsel i trafikken, og når storvilt er skadet eller sykt av andre årsaker. Kommunen har også et ansvar overfor situasjoner der storvilt som er skadeskutt i forbindelse med ordinær jakt ikke finnes i løpet av første dag av jeger/ettersøksekvipasje.

Averøy kommune har inngått avtale med ettersøksjegere som skal ivareta dette lovpålagte ansvaret. Fra tid til annen oppstår det spesielle situasjoner der ettersøksjegeren kan bli usikker på regelverket og hvordan situasjonen skal håndteres. Vi har også sett at det er et behov for å avklare ansvaret for ulike viltarter og å gjøre noen avveininger mellom dyrevelferd og ressursbruk. Stikkord som forutsigbarhet, åpenhet, kvalitet og ensartet praksis er sentrale.

Averøy kommune startet derfor i 2013 arbeidet med å utarbeide retningslinjer for utførelse av offentlige ettersøk i kommunen. Etter en omfattende høringsrunde vedtok Forvaltningsutvalget den 17.01.2014 «Retningslinjer for offentlige ettersøk i Averøy kommune» Retningslinjene var et supplement og et tillegg til ettersøksavtalene mellom kommunen og ettersøksjegerne.

I ettertid så en at det var et behov for noen justeringer i innholdet. Begrepet «retningslinjer» er synonymt med «veiledende» og er i denne forbindelsen for svakt og uhensiktsmessig. Innholdet og tittelen i retningslinjene fra 17.01.2014 ble derfor revidert.

I saken «*Endring av den offentlige ettersøksorganiseringen i Averøy kommune*» vedtatt av Forvaltningsutvalget den 10.12.2015 ble nye avtaleformular mellom ettersøksjegerne og kommunen og «*Instruks for utføring av offentlige ettersøk i Averøy kommune*» vedtatt. I dette vedtaket er det åpnet for at «*Denne instruksen er av rent faglig innhold og kan på et senere tidspunkt oppdateres administrativt dersom det anses nødvendig.*»

Instruksen og nye ettersøksavtaler som ble inngått i 2017 er i sin helhet tatt inn i Skogkurs sitt kurskompendium for det videregående ettersøkset. Det er kommet flere henvendelser fra kommuner om tillatelse til å bruke hele eller deler av instruksen og avtalen for sine kommuner, noe det selvsagt er sagt ja til.

Instruksen har nå vært i praktisk bruk i 4 år. Tiden er derfor moden til å gjøre noen justeringer og tilføyelser for at den skal bli enda bedre og mer presis.

Denne instruksen inngår som en del av ettersøksavtalene som Averøy kommune inngår med ettersøksjegere/foretak gjeldene fra 01.04.2020.

2. Instruksens formål

- Ansvarsavklaring for ulike viltarter
- Sikkerhet, forutsigbarhet, åpenhet, faste rutiner, kvalitet og ensartet praksis.
- Forhåndskunnskap om hvordan håndtere spesielle situasjoner.
- Et høyt faglig nivå med best mulige teknikker for å optimalisere effektiviteten.
- Avveining mellom dyrevelferd og ressursbruk, - optimalisere ressursbruk mot dyrevelferd.

3. Ansvarsavklaring

3.1. Storvilt

Med storvilt menes følgende viltarter: elg, hjort, dåhjort, villrein, rådyr, villsvin, muflon, moskusfe, bjørn, ulv, jerv og gaupe.

3.1.1. Hjortevilt

Kommunen har ansvaret for hjortevilt og storvilt som er klauvilt dvs elg, hjort, dåhjort, villrein, rådyr, villsvin, muflon og moskusfe.

3.1.2. Store rovdyr

- Ansvar for store rovdyr, bjørn, ulv, jerv og gaupe, ligger hos Fylkesmannen.
- Politiet kan ha en rolle i forbindelse med sikkerhet.
- Kommunen kan i det enkelte tilfelle få oppgaven fra Fylkesmannen til å gjennomføre det praktiske ettersøket.

Ettersøk etter disse 4 artene skal kun iverksettes etter ordre/klarering fra Fylkesmannen eller politiet. Fylkesmannen og politiet kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell.

Ved skadd gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn varsles Fylkesmannens rovvilttelefon 909 26016, nærmeste politimyndighet på tlf 02800 og viltansvarlig i kommunen på tlf 930 63937. Funn av døde dyr meldes til Statens Naturoppsyn på tlf 959 65128. (Lars Olav Lund) og viltansvarlig i kommunen.

3.2. Andre viltarter

Er iht Miljødirektoratet Mattilsynets ansvar, men utføres inntil videre av kommunen.

3.2.1 Ordinære viltarter

Dersom det blir påkjørt ordinære småviltarter som f.eks grevling eller rev skal kommunen sørge for ettersøk og evt avliving.

3.2.2 Rødlisterarter og rovfugler

Skadde rovfugler og rødlisterarter skal tas hånd om. Veterinær/Mattilsyn kontaktes.

For ivaretagelse av rødlistede fugler tas kontakt med ornitologisk forening v/Tore Hals i Kristiansund på tlf nr 975 53 478 eller 715 83237.

Evt kan *Fuglevakta* som er en døgnbemannet vakttelefon til Norsk ornitologisk forening, tlf 901 22 901 kontaktes.

Det meldes også fra til kommunens viltansvarlig på tlf 930 63937.

Innsats for å holde liv i individet med formål om at det kan bli friskt avhenger av skadetilstand, status til arten og verdi iht naturmangfold.

Det henvises for øvrig til FOR-1999-02-15-357 Forskrift om hold av vilt i fangenskap og om oppdrett av vilt i innhegnet område.

3.3. Husdyr

Er Mattilsynets ansvar.

Vakttelefon: 22 40 00 00

Lokal veterinærvakt: 715 11338

3.4. Sjøpattedyr

Er Mattilsynets ansvar.

Vakttelefon: 22 40 00 00

Lokal veterinærvakt: 715 11338

4. Ansvarsavklaring for påkjørt vilt, - kommune/Statens vegvesen

- Vilt som er påkjørt og drept på stedet på europa-, riks- og fylkesveier er Statens vegvesen sitt ansvar.
- Vilt som er påkjørt og drept på stedet på kommuneveier er kommunen sitt ansvar.
- Vilt som er påkjørt og som etter påkjørselen er i live er kommunens ansvar.
- Dersom det er uklart om det påkjørte viltet er dødt er det et kommunalt oppdrag.

Når en blir oppringt av politiet om påkjørt vilt kan det i enkelte tilfeller være vanskelig å få eksakte opplysninger om viltet er dødt eller i live. I slike tilfeller skal det rykkes ut fra kommunen. Mange bilførere som har kjørt på et vilt har ikke kompetanse til å avgjøre om dyret er dødt eller ikke. Det har hendt at bilfører har meldt fra til politiet at det påkjørte dyret er dødt, men at viltet faktisk var i live.

5. Fullmakter/tillatelser

5.1 Kunstig lys og motorkjøretøyer

«Ved ettersøk og avliving av skadet storvilt er det av stor betydning å få gjennomført dette på en rask og effektiv måte. Når ettersøket foregår i regi av kommunen, vil det være adgang til å benytte hjelpemidler som ikke er tillatt under ordinær jakt, f. eks bruk av kunstig lys og motorkjøretøyer. Denne adgangen gjelder ikke for jegere og jaktlag som foretar ettersøk i egen regi under ordinær jakt. Her vil viltloven §§ 20 og 21 gjelde.»

(Miljødirektoratets kommentarer til §29 i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst med kommentarer, instruksjer og avtaler M-520 2016)

Dette er ingen fullmakt til å bruke motorkjøretøy i utmark.

5.2 Motorkjøretøy i utmark

«Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (nasjonal forskrift) § 3, første ledd, bokstav j) hjemler bruk av motorkjøretøy på vinterføre for ettersøk av skadet storvilt, utenom ordinær jakt – så lenge dette skjer i regi av kommunen.

Nasjonal forskrift § 3, første ledd, bokstav j) innskrenker likevel ikke den adgang grunneier og bruker har etter gjeldende rettsregler til å forby eller begrense motorferdsel på egen eiendom, slik at grunneiers tillatelse er nødvendig, jfr. motorferdselloven § 10.

Videre er det krav om at all motorferdselen skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker, jfr. motorferdselloven § 8. Det innebærer at ferdselele ikke skal volde unødig skade på grunn, vegetasjon og dyreliv eller ulempe for andre, og for øvrig ikke unødig forstyrre eller forurene naturmiljøet.

Adgang til motorkjøretøyer som hjelpemiddel ved ettersøk på barmark har ingen direkte hjemmel og må omsøkes etter nasjonal forskrift § 6, eventuelt omsøkes etter motorferdselloven § 6 ved bruk av motorfartøy og luftfartøy. Grunneiers tillatelse må innhentes også her, jfr. motorferdselloven § 10»

(Sitat fra e-post fra Miljødirektoratet datert 19.03.2019. Se vedlegg.)

Dette betyr at:

- Før uttransport av storvilt skutt under kommunalt ettersøk må den kommunale ettersøksjegeren innhente tillatelse fra hver enkelt grunneier før uttransporten av viltet kan utføres. Dette gjelder både på vinterføre og på barmark.
- Motorferdselsmyndigheten i kommunen har gitt generell dispensasjon for uttransport av hjort og elg på barmark ved offentlig ettersøk iht nasjonal forskrift § 6. Tillatelsen er begrenset til hjort og elg, samt til kun bruk av ATV og bil på traktorveier, og kun bruk av ATV i terrenget. Tillatelsen medbringes under kjøring. For utkjøring av vilt på vinterføre er det ikke behov for eget vedtak fra kommunen.

Et alternativ kan være å la det skutte storviltet ligge, uten å frakte det ut. Da vil en kunne komme i det dilemmaet at det var kommunen som stod bak og som avlivet viltet på denne eiendommen, og som derfor antageligvis også har ansvaret og plikten til å fjerne det. Ettersøksjegeren skal ved dette alternativet ta kontakt med grunneier og spørre om tillatelse til at det døde dyret kan ligge der. Dersom grunneier nekter, må dyret fjernes.

5.3 Løs hund i båndvangtiden

Ettersøksjegere i kommunens tjeneste har iht. Hundelovens §9 d tillatelse til å bruke løs hund i båndvangstid når hunden er i aktiv bruk som ettersøkshund etter såret eller sykt vilt.

6. Vilt med unormal adferd

Ved melding om vilt med unormal adferd er det viktig å dokumentere adferden med video før dyret evt. avlives. Unngå å skyte i hodet og hjernen pga. prøvetaking. Når viltet er avlivet bør det tas kontakt med Mattilsynet for å forhøre seg om hvilke prøver som skal tas av dyret.

Det vises til artikkelen «Unormal atferd hos hjortevilt» i fagtidsskriftet *Hjorteviltet* 2019.

7. Avliving av liggende skadet vilt

I de tilfeller der en kan sette avlivingskudd på kort hold (hovedsakelig liggende dyr som ikke klarer å komme unna), skal avlivingskuddet settes bakfra i overgangen mellom hodet og nakken. Unngå å skyte i hjernen på dyr det skal tas CWD-prøver av.

I de tilfellene der det er sikkerhetsmessige utfordringer med bakgrunn/rikosjetter kan avlivingskuddet om nødvendig settes i lunge/hjerte-regionen.

Avlivingskuddet skal være øyeblikkelig drepende, og det skal kun være nødvendig med 1 skudd.

I forbindelse med avliving av skadet vilt skal det tas hensyn til evt. tilskuere, og sørge for å håndtere situasjonen på en slik måte at unødvendige synsinntrykk for tilskuere unngås. Om nødvendig å oppfordre til at tilskuere forlater stedet før avlivingen skjer.

Det skal ikke tillates at det tas foto eller video av avlivingen.

8. Utføring av ettersøk

8.1 Generelt

Når det mottas en henvendelse fra politiet eller andre hvor det enten er:

- påkjørt et vilt* som ikke er dødt på stedet,
- observert et skadet vilt* med alvorlig skade, eller
- gjort observasjoner der det er mistanke om en alvorlig skade på et vilt*

skal ettersøksjegeren rykke ut. Med alvorlig skade regnes bl.a. brukket fot.

*Iht. kommunens ansvar definert i kapittel 3.

Ettersøksjegeren skal sørge for at vedkommende som har meldt fra om det skadde/påkjørte dyret merker stedet hvor det skadde viltet ble observert/påkjørt, evt. at ettersøksjegeren på andre måter sørger for å få tilstrekkelig kjennskap til hvor det skadde dyret ble observert/påkjørt slik at ettersøk kan startes på riktig dyr.

Ved melding om påkjørsel/skadet dyr skal ettersøksjegeren som mottar meldingen gjøre det som er mulig for å klargjøre hendelsen ved å spørre ut bilførere om relevante opplysninger som kan være til nytte i ettersøket.

Ettersøksjegeren skal være oppmerksom på at en viltpåkjørsel kan være en sjokkartet opplevelse for bilføreren, og ta hensyn til det under utspørringen. På grunn av dette kan det komme motstridende og feilaktige opplysninger. Ettersøksjegeren må under ettersøket vurdere disse opplysningene opp mot de funn som han gjør, og være forberedt på at opplysningene som ble gitt ikke stemmer.

Når ettersøksjeger kommer til stedet og det skadde viltet ikke observeres på en slik måte at skaden kan bedømmes og dyret på grunnlag av dette evt. avlives, - skal det gjennomføres ettersøk med ettersøkshund med formål om å komme i posisjon til å observere det skadde dyret og eventuelt avlive det dersom skadene er alvorlige.

Ved påkjørsler der det påkjørte dyret er minimalt eller lite skadet, kan det være vanskelig å spore seg så nært inn på dyret at en kan se og bedømme skadetilstanden. Ettersøksjegeren skal da ut i fra

eventuelle funn, kjennskap til hundens oppførsel i ulike situasjoner, evt. evne hos hunden å skille mellom friske og skadde dyr, sportegn o.l. som blir gjort under ettersøket fortsette sporingen til han/hun er rimelig sikker på at dyret ikke er alvorlig skadet.

Dette betinger at det vanligvis må spores et godt stykke etter det påkjørte/observerte dyret. Vurderingen om avslutning av ettersøket skal normalt skje etter en sporing som ofte er lengre enn kortere enn 500-1000 m.

Dersom ettersøksjegeren fatter tillit til de opplysningene han mottar fra bilfører eller andre der det opplyses om at dyret er forsvunnet etter påkjørselen, vurderer ettersøksjegeren situasjonen og starter ettersøket på det tidspunktet han mener er mest hensiktsmessig og effektivt for å få sporet opp og avlive/friskmelde dyret. Dette kan f.eks være i en situasjon der det er påkjørt et dyr på natten og det vurderes å vente med ettersøket i noen timer til det lysner.

Dersom dyret ligger på stedet og er skadet, f.eks med lammet bakpart, skal det alltid rykkes ut umiddelbart for å avlive dyret.

8.2 Følgeskytter/postmannskap på ettersøk

Ettersøksjeger kan tilkalle følgeskytter/postmannskap dersom dette vurderes som strengt påkrevet. Dette skal utelukkende være en av de andre ettersøksjegerne som har ettersøksavtale med kommunen. Andre personer/jegere skal ikke brukes, verken som følgeskyttere eller postmannskap.

Under offentlig overtakelse av jaktettersøk kan jaktlaget som skadeskjøt benyttes som postmannskap, - men ikke som følgeskytter. Ettersøksjegeren kan ta med en kjentmann uten våpen.

8.3 Ettersøk påfølgende dag

Dersom en vet, eller har sterke indikasjoner på, at dyret er alvorlig skadet skal ettersøket fortsette dag nr 2.

8.4 Skadet dyr som går unna ettersøksekvipasjen

Ved ettersøk av alvorlig skadet dyr som går unna ekvipasjen, slik at en ikke kommer i kontakt med dyret, skal ettersøket fortrinnsvis foregå med hund med egenskap til å stoppe dyret.

Hvis ikke ettersøksjegeren har slik hund skal det vurderes å ta kontakt med en av de andre kommunale ettersøksjegerne som har en slik hund for at han/hun om mulig kan overta/ bistå ettersøket.

Dersom dette er et ettersøk etter skadet elg, og det er behov for en løs elghund, kan det tas kontakt med en ettersøksjeger med en god løshund på elg og som har ettersøkavtale med en annen kommune for å komme og bistå ettersøket. Vedkommende ettersøksjeger må ha egen forsikring som ettersøksjeger på lik linje som den ettersøksjegerne i Averøy kommune har i sine foretak.

8.5 Løs hund /slipp av hund

Slipp av løs ettersøkshund betinger at følgende punkter er oppfylt:

1. At hunden innehar egenskaper for å stoppe det skadde dyret.
2. Hunden sporer riktig dyr
3. Dyret er skadet

4. Slipp av hund er den mest effektive ettersøksmetoden i den aktuelle situasjonen.
5. Slipp av hund i all hovedsak skjer kun like etter at et varmt sårleie er funnet.

Hunden skal ha markeringsdekken med påskrift «Ettersøk» eller «Ettersøkshund».

Før slipp av hund skal ettersøksjeger foreta en risikovurdering for hvorvidt hunden kan skades f.eks ved påkjørsel, hvorvidt det er bufe i området og evt hvordan hunden oppfører seg overfor bufe. I yngle- og kalvingsperioden skal det tas spesielt hensyn før slipp av løs hund.

8.6 Skadet mordyr med frisk kalv

Når et mordyr i dieperioden på våren/sommeren/tidlig høst er så skadet at det må avlives skal det vurderes ut ifra dyrevelferdshensyn om kalven(e) også skal avlives.

8.7 Merking av sporslutt ved avbrutt / avsluttet ettersøk

Ved ettersøk der det kan være aktuelt å gjenoppta søket, skal stedet for avslutning av ettersøk merkes med markeringsbånd og det skal tas GPS koordinater etter EUREF 32 slik at det skal være lett for evt. ny ettersøksjeger å finne stedet.

8.8 Sikkerhet overfor omgivelser

Ved ettersøk av skadet vilt skal sikkerheten overfor omgivelsene gå foran alt. Skudd skal ikke avfyes dersom bakgrunnen og kulefanget er usikkert, uavhengig av hvor skadet dyret er. Det innebærer at ettersøk i tettbygd strøk krever stor aktsomhet.

8.9 Sikkerhet på veg

1. Ved ettersøk på eller ved offentlig veg skal arbeidsvarslingsplanen følges. Arbeidsvarslingsplan godkjent av Statens vegvesen for å gjelde på FV og RV gjelder også for kommunale veger.
2. Ettersøksjegerne skal ha arbeidsvarslingkurs 1.
3. Ettersøksjegeren som er på vakt og som skal utføre ettersøket skal ha tilgang til alt materiell som kreves i arbeidsvarslingsplanen hjemme hos seg selv, evt liggende i sin bil som brukes ved utrykning.
4. Det skal brukes godt synlige klær som er godkjent av veimyndighetene til å bruke ved arbeid på offentlig veg iht klasse 3 i EN ISO 20471.
5. Bil som skal benyttes skal være utstyrt med gult blinklys på taket, som skal være synlig i 360 grader og som ved fri sikt er synlig på 250 meters avstand.
6. Alt varslingsmateriell skal være iht. arbeidsvarslingsplanen og godkjent av Statens vegvesen for bruk på offentlig veg.

8.10 Varsling av politiet ved ettersøk i tettbygde områder

Når et ettersøk skal foregå i et tettbygd område skal det gjøres en vurdering om politiet skal varsles før ettersøket iverksettes. Politiet varsles da også når ettersøket er avsluttet.

Varsling til politiet er spesielt viktig hvis ettersøksoppdraget ikke er formidlet via politiets operasjonssentral.

8.11 Flere ettersøksoppdrag samtidig

Når ettersøksføreren blir oppringt/varslet om et nytt ettersøksoppdrag mens et annet ettersøk pågår skal ettersøksfører besvare oppringingen og skaffe seg de opplysninger som er mulig å skaffe iht rutineene i denne instruksens pkt 7.1.

Ettersøksjegeren tar så en avgjørelse på om han skal utføre dette oppdraget selv eller om han skal tilkalle en annen ekvipasje. Det tas også en vurdering og avgjørelse på hvilket oppdrag som av dyrevelferdsmessige hensyn skal prioriteres.

8.12 Våpen

Ettersøksjegeren skal ved alle ettersøk og utrykninger ha med godkjent og velegnet våpen for ettersøk på viltarten.

Ved sporing med hund bæres våpenet vanligvis på ryggen i en «Skiskyttersele» eller ved å bruke ordinær våpenreim der våpenet henger på siden eller på ryggen. Dersom våpen med ordinær sikring (vanlige boltrifler og kombivåpen) bæres med patron i kammeret vil det under ettersøk i tett vegetasjon være en fare for at kvister o.l. vil kunne komme i berøring med sikringen og slå den av. Dersom det så kommer en kvist eller grein inn i avtrekkerbøylen vil skuddet kunne gå av. Dette vil kunne være fatalt både for ettersøksjegeren, hunden og omgivelsene.

På våpen med oppspenner der slagfjærene ikke er oppspent vil det ikke være noen fare for at dette vil kunne skje.

Under ettersøk *der våpenet bæres i sele eller reim* skal derfor våpen med ordinær sikring bæres uten patron i kammeret og først når en står i en situasjon der det skal skytes skal patron legges i kammeret. En praktisk løsning for rifler med magasin er at det under ettersøket er patroner i magasinet men ikke i kammeret (Norrländssikring).

Våpen med oppspenner der slagfjærene er nedspent kan bæres med patron i kammeret under hele ettersøket.

8.13 Skudd mot skadet vilt under ettersøk

Skudd mot skadet vilt under ettersøk skal i utgangspunktet settes i vitale deler av dyret. I de tilfeller der det skadde dyret står eller går i en slik vinkel at det ikke er mulig å sette skuddet i vitale deler, samtidig som det er risiko for at dyret forsvinner, kan skudd settes i andre deler av dyret med formål om å stoppe det slik at det kan avlives med påfølgende avlivingskudd i vitale deler.

Før det avfyres skudd mot vilt skal ettersøksjegeren ha vurdert sikkerheten med tanke på bakgrunn og rikosjettfaren.

Ettersøksjegeren skal gjøre sitt beste for å vurdere at det er det riktige skadde/syke dyret før det påskytes. Ettersøksjegeren skal ha god kunnskap og erfaring i å se og bedømme om vilt beveger og oppfører seg normalt eller unormalt, om dyret oppfører seg på en måte som indikerer om det kan være sykt eller skadet.

I enkelte helt spesielt krevende situasjoner kan det være umulig å vite med 100,0 % sikkerhet at det er det skadde dyret en har foran seg. Før det skytes må det i slike spesielle situasjoner gjøres en avveining mellom hvor stor sannsynlighet det er for at det er det riktige dyret, og mulighetene og sannsynligheten for å kunne komme inn på dyret på nytt ved fortsatt sporing.

Unntaksvis vil det derfor, i sjeldne tilfeller under helt spesielt krevende situasjoner, kunne bli skutt feil dyr. Dersom en skulle unngått dette 100% måtte ettersøksjegerne være meget tilbakeholdne med å skyte. En konsekvens av det ville blitt at flere skadde dyr i tvilstilfeller ikke blir avlivet med de dyrelidelser dette medfører.

8.14 Legitimering som kommunal ettersøksjeger

Ettersøksjeger skal på alle ettersøksoppdrag kunne legitimere seg dersom dette forespørres. Bekreftelse som ettersøksjeger fra kommunen forevises sammen med annen legitimasjon.

9. Offentlig overtakelse av jaktettersøk

Kommunen kan overta ettersøk etter påskutt hjortevilt dersom forholdene tilsier dette. Dette avgjøres av kommunes viltansvarlige.

Organisering og utførelse av ettersøket skal skje i nær kontakt mellom kommunens viltansvarlige og kommunal ettersøksjeger. Avgjørelsen om avslutning av ettersøket tilligger kommunes viltansvarlige.

Under ettersøket skal ettersøksjegeren bære våpen som er godkjent på viltarten. Under offentlig overtakelse av jaktettersøk kan jaktlaget som skadeskjøt benyttes som postmannskap, - men ikke som følgeskytter.

Dersom det er behov for følgeskytter skal denne utelukkende være en av de andre ettersøksjegerne som har ettersøksavtale med kommunen. Under ettersøket kan det sammen med ettersøksekvipasjen være med en kjentmann uten våpen.

Dersom det oppstår en situasjon der en jeger/jaktleder har behov for ettersøksekvipasje, og ikke oppnår kontakt eller svar fra ettersøksekvipasjen/ettersøksringen som hun/han har inngått avtale med, skal jeger/jaktleder ta kontakt med viltansvarlig i kommunen.

Dersom det ikke oppnås kontakt med ansvarlig i kommunen kan jegeren ta direkte kontakt med kommunens ettersøksjegere. Disse kan ta avgjørelser vedrørende kommunal overtakelse av private ettersøk dersom det ikke oppnås kontakt med ansvarlig i kommunen.

Ettersøket vil da bli overtatt og utført av kommunen som et kommunalt/offentlig ettersøk.

10. Håndtering av dødt vilt

Alt vilt som er avlivet eller funnet dødt i forbindelse med et forutgående offentlig ettersøk har ettersøksjegeren ansvar for å håndtere og fjerne.

Dersom det vurderes slik at det døde dyret ligger slik til og er av en slik størrelse at dette medfører for mye arbeid og kostnader i forhold til evt. kjøttverdi, skal ettersøksjeger ta kontakt med grunneier og spørre om tillatelse til at det døde dyret kan ligge der. Dersom grunneier nekter, må dyret fjernes. Det minnes om punkt 5.2 Motorkjøretøy i utmark.

Vilt som er påkjørt og drept på fylkesveier, riksveier eller europaveier og som ligger på eller i umiddelbar nærhet til veien har Statens Vegvesen/kontraktør ansvar for å fjerne.

Dersom ettersøksjegeren er utkalt til et oppdrag der dyret ligger dødt på eller i umiddelbar nærhet til veien skal ettersøksjegeren sørge for å fjerne det og ta dyret med seg.

Vilt som er påkjørt og drept på kommunale veier og ligger på eller i umiddelbar nærhet til kommunens veigrunn har kommunens ettersøksjegere ansvar for å fjerne.

Forøvrig er dødt vilt grunneiers ansvar. Dersom kommunen ut i fra andre spesielle forhold velger å fjerne dødt vilt på en annens eiendom utføres dette av kommunens ansatte i ordinær arbeidstid.

Ved avliving av dyr som er egnet til menneskeføde tilfaller dyret oppdragstakeren som en kompensasjon. Tidsforbruk og evt. kostnader med ekstra transport og slakting av dyr som tilfaller oppdragstakeren godtgjøres ikke.

Fallvilt som kan ha verdi som vitenskapelig materiale eller utstoppingsmateriale, jf forskrift om ivaretagelse av dødt vilt av 18. juni 2004 tas vare på. Viltet overleveres kommunen etter nærmere avtale.

11. Prøvetaking av vilt

Når ettersøksjegeren har avlivet et skadet eller sykt vilt, eller kommer til stedet der viltet er dødt, skal han ta prøver av det døde viltet dersom kommunen er pålagt det av viltmyndighetene. Ettersøksjegeren skal emballere og sørge for å sende prøvene til rette instans. Prøvens nummer legges inn i Hjorteviltregisteret.

Prøvetaking for skrantesyke (CWD) skal pr 2020 tas av alt hjortevilt som er ett år eller eldre.

Vilt med spesiell og mistenkelig adferd som er avlivet bør det tas prøver av. Det anbefales å ta kontakt med Mattilsynet om hvilke prøver som skal tas og sendes til Veterinærinstituttet.

12. Registrering og dokumentasjon av utførte oppdrag i Hjorteviltregisteret

Etter utført oppdrag skal ettersøksjegeren registrere oppdraget i Hjorteviltregisteret.

12.1 Kartfesting

Alle oppdrag skal kartfestes. For påkjørsler er det påkjørselstedet på veien som skal kartfestes. For skadet eller syke dyr av andre årsaker er det stedet der dyret ble observert eller skutt som kartfestes.

12.2 Beskrivelse og dokumentasjon av oppdraget

Det skal angis i Hjorteviltregisteret:

- hvem som kontaktet ettersøksjeger
- tidspunkt når dette skjedde
- viktigste opplysningene som ble gitt
- viktige observasjoner som ble gjort under ettersøket samt utfall og evt. kort vurdering om avslutning
- tidspunkt for når ettersøket ble avsluttet.
- navn på ettersøksjeger

Ved bruk av kategoriene «*Avlivet på stedet*», «*Avlivet etter ettersøk*», «*Funnet dødt under ettersøk*» eller «*Dødt på stedet*» skal det i tillegg legges inn:

- Foto av det døde dyret.
- Beskrivelse av hvor det døde dyret ble transportert/deponert.

Dette forutsetter at Hjorteviltregisteret har funksjoner/apper som muliggjør slik dokumentasjon.

12.3 Hundepailer/GPS

Under ettersøk er det en fordel at hunden er utstyrt med hundepailer. Ved bruk av løs ettersøkshund bør det absolutt brukes hundepailer.

Det anbefales at ettersøksjegeren lagrer sporlogg/kart for eget bruk, evt at foto av kartet med sporløypen lagres.

12.4 Annen informasjon

Alle andre felt i skjemaet fylles ut etter beste skjønn.

Er det tatt CWD-prøve hakes det av for dette og nummeret på prøven føres i Hjorteviltregisteret.

12.5 Bruk av kategoriene i Hjorteviltregisteret for anføring av utfall av oppdraget

Observert. antatt uskadd

Bruk av kategorien betinger at dyret det er drevet ettersøk på er observert tilstrekkelig til å vurdere at dyret ikke er alvorlig skadd.

Ettersøk avsluttet – ikke funnet

Når ettersøket avsluttes uten at dyret er funnet, og betingelsene for bruk av kategorien «*Observert, antatt uskadd*» ikke er oppfylt, skal «*Ettersøk avsluttet – ikke funnet*» brukes.

Avlivet på stedet

Brukes når dyret er avlivet uten at det var behov for å spore med hund for å finne det.

Avlivet etter ettersøk

Brukes når dyret er avlivet og det var behov for å spore med hund for å finne det.

Funnet dødt under ettersøk

Brukes når dyret er funnet dødt og det var behov for å spore med hund for å finne det.

Dødt på stedet

Brukes når dyret er funnet dødt uten at det var behov for å spore med hund for å finne det.

13. Kvalifikasjonskrav til offentlige ettersøksjegere i Averøy kommune

13.1 Krav til foretak registrert i Enhetsregisteret.

- Avtale inngås kun med foretak. Ettersøksjegeren skal være innehaver av foretak for offentlig ettersøk av skadet vilt registrert i Enhetsregisteret.

13.2 Krav til kompetanse

- Godkjent ettersøksekvipasje for offentlige ettersøk
- Videregående ettersøkskurs
- Arbeidsvarslingskurs 1.
- Innført i jegerregisteret
- Bestått skyteprøve for storvilt
- Inneha våpenkort for våpen egnet til ettersøk av storvilt
- Førerkort for bil

13.3 Krav til utstyr

- Godkjent ettersøkshund
- Hensiktsmessig våpen godkjent og egnet til ettersøk og avliving av alle aktuelle viltarter.
- Skilt, bekledning, varsling- og sikringssutstyr iht gjeldende arbeidsvarslingsplan.
- Bil som er egnet til transport av bl.a. personlig utstyr, arbeidsvarslingsutstyr, hund og dødt vilt til og med rådyrs størrelse.
- Tilhenger for å transportere større hjortevilt.
- Hundedekken med påskrift ettersøk samt gps.

13.4 Krav til eierforhold til hund og tilgjengelighet til utstyr og hund

- Ettersøksjeger/foretak skal være eier av hunden som ettersøksjegeren er godkjent ettersøksekvipasje sammen med.

13.5 Krav til foretakets forsikringer

Foretaket/ettersøksjeger skal inneha ansvarsforsikring som dekker all evt. skade foretaket og hund påfører 3.person eller eiendom under oppdrag for Averøy kommune.

13.6 Krav til ettersøksjegerens bosted

Ettersøksjegeren skal være bosatt, og ha registrert adresse i folkeregisteret, i Averøy kommune eller i kommunene Eide, Fræna, Kristiansund eller Gjemnes.

13.7 Krav til ettersøksjegerens ordinære arbeidssituasjon

Averøy kommune vil primært inngå ettersøksavtaler med ettersøksjegere/foretak for å fortsette nåværende 4-delte vaktorganisering.

Ettersøksjegeren må ha en arbeidssituasjon der han/hun i vaktperioden når som helst, alle dager og klokkeslett, kan fratrukket sitt ordinære arbeid for å utføre ettersøksoppdragene når disse kommer.

I enkelttilfeller der dette ikke er mulig skal ettersøksjegeren selv sørge for å skaffe en stedfortreder blant de andre ettersøksjegerne som har avtale med kommunen og varsle om dette til kommunens viltansvarlig slik at viderekoblingen av vakttelefonen kan endres til riktig telefonnummer.

14 Forventninger til offentlige ettersøksjegerne og ettersøkshunder i Averøy kommune

14.1 Fysisk form

Ettersøksjegeren må være i så god fysisk form at han kan gjennomføre krevende ettersøk i vanskelig terreng over lengre tid, opptil 5-10 km i ulendt terreng med tett vegetasjon.

14.2 Mentale egenskaper

Ettersøksjegeren må være mentalt forberedt for alle situasjoner som kan oppstå og ha en klar vurderingsevne og beslutsomhet til å ta og gjennomføre riktige avgjørelser, - også i stressende situasjoner.

14.3 Jakterfaring og evne til å bedømme vilt

Ettersøksjegeren skal være en erfaren storviltjeger. Ettersøksjegeren skal ha god kunnskap og erfaring i å se og bedømme om vilt beveger og oppfører seg normalt eller unormalt, om dyret oppfører seg på en måte som indikerer om det kan være sykt eller skadet.

14.4 Skyteferdigheter og sikkerhetsvurdering

Ettersøksjegeren må inneha gode og tilstrekkelige skyteferdigheter til å håndtere enhver situasjon på en rask og sikker måte, vanligvis i stående stilling uten anlegg. Før det avfyres skudd mot vilt skal ettersøksjegeren ha vurdert sikkerheten med tanke på bakgrunn og rikosjettfare.

14.5 Praktiske ferdigheter

Ettersøksjegeren skal ha gode praktiske ferdigheter og inneha egenskaper til å håndtere og slutføre krevende oppgaver egenhendig under alle forhold og tider på døgnet. Ettersøksjegeren bør være godkjent feltkontrollør.

14.6 Opptreden

Ettersøksjegeren som er på oppdrag skal i all sin kontakt med andre personer opptre høflig, rolig og korrekt.

14.7 Standhaftighet

I enkelte perioder på året, fortrinnsvis på våren og høsten, vil det kunne være ettersøk/påkjørsler hver dag/natt over flere dager. Ettersøksjegeren må kunne håndtere slike arbeidstopper. Når det har vært uttrykning to netter på rad bør ettersøksjegeren vurdere å avtale med en annen ettersøksjeger om å overta vakta for en periode.

14.8 Holdninger og innstilling

Grunnholdningen til arbeidet som ettersøksjeger er interesse og eget initiativ til å tilegne seg kunnskap og ferdigheter for å kunne utføre vanskelige og krevende ettersøk. Dette betinger en genuin interesse for faget.

14.9 Responstid og tilgjengelighet til utstyr

Ved oppdrag som krever rask uttrykning skal ettersøksjegeren være på vei til stedet senest en halv time etter at oppdraget ble mottatt. Ettersøksjeger/foretak skal ha alt utstyr og hund stående klart ved sin bopel, evt. ha dette med seg i sin bil, når ettersøksjegeren er på vakt

14.10 Ettersøkshunden

Ettersøkshunden skal være i god fysisk og psykisk form for å takle de samme utfordringene som ettersøksjegeren slik det er beskrevet ovenfor.

Ettersøksjegeren forventes i inneha en grundig trening sammen med sin hund ved sportrening slik at ettersøksjegeren klarer å tolke og lese de signalene som hunden gir i ulike situasjoner ved ulike viltarter.

Ettersøkshunden skal kunne spore elg, hjort og rådyr samt rev, grevling og oter.

Hunden må kunne takle de vanlige forstyrrelsene og distraksjonene som oppstår under ettersøk, f.eks husdyr og andre mennesker.

Det er en stor fordel dersom ettersøkshunden også kan arbeide som løst ettersøkshund med å ta stålos eller å kunne stanse skadet vilt.

15. Vedlegg; utdrag fra lov, forskrift, rundskriv mm.

1. Viltlovens § 48
2. Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst med kommentarer, instruksjer og avtaler M-520 2016
3. Rundskriv mars 2002 DN Viltloven – om kommunal viltforvaltning
4. Lov om dyrevelferd
5. Vegtrafikklovens § 12
6. Epost fra Miljødirektoratet vedr bruk av motorkjøretøy i utmark under offentlig ettersøk av sykt eller skadet vilt
7. Tillatelse til bruk av motorkjøretøy på barmark til uttransport av skutt vilt i forbindelse med offentlig ettersøk i Averøy kommune.
8. Sjekkliste ved melding om påkjørsel av vilt

1. Lov om jakt og fangst av vilt (viltloven).

§ 48. (viltfondets og kommunens eiendomsrett)

Vilt som ulovlig er felt, innført til Norge eller ulovlig holdes fanget, eller verdien av dette, tilfaller Viltfondet etter § 43 første punktum. Det samme gjelder forlatte egg, egg som oppbevares ulovlig, fallvilt og vilt som er avlivet i medhold av naturmangfoldloven §§ 16 og 18.

Hvis viltet som nevnt i første ledd er hjortevilt og bever, tilfaller viltet i stedet kommunen. Kommunen kan likevel overlate hjortevilt og bever som er ulovlig felt i jakttid, eller dets verdi, til den jaktberettigede mot tilsvarende fradrag i hans fellingskvote. Tilsvarende gjelder når hjortevilt eller bever er felt med tillatelse av kommunen etter naturmangfoldloven.

Kommunen skal så vidt mulig sørge for at viltet blir tatt vare på.

2. Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst med kommentarer, instruksjer og avtaler M-520 2016

§ 3. DEFINISJONER

Med storvilt menes i denne forskrift følgende viltarter: elg, hjort, dåhjort, villrein, rådyr, villsvin, muflon, moskusfe, bjørn, ulv, jerv og gaupe.

§ 27. ETTERSØKSPLIKT, FORFØLGINGSRETT OG AVLIVING AV SÅRET STORVILT

Den som under jakt eller forsøk på felling skadeskyter storvilt eller kongeørn, plikter å gjøre det en kan for å avlive dyret snarest mulig. Vedkommende plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Jegeren og jaktlaget som har skadeskutt storvilt, skal ikke oppta jakt eller påskyte nye dyr mens ettersøk pågår. Innen valdets grenser skal ettersøk om nødvendig pågå ut dagen etter skadeskytingen. På annet vald opphører retten til ettersøk og felling ved utgangen av den dag skadeskutt storvilt kom inn på valdet, jf. lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 34.

Den som under jakt eller felling skadeskyter gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn skal uten opphold underrette fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.

Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat, skal jeger eller jaktlag uten opphold underrette jaktrettshaver og kommunen eller nærmeste politimyndighet om de faktiske forhold. Jeger og jaktlag som har deltatt ved skadeskytingen av viltet, skal uten godtgjørelse bistå viltmyndighet eller politi i det videre ettersøk.

Utdrag fra Miljødirektoratets kommentarer til §27:

Jeger/jaktlag som pålegges å bistå kommunen eller fylkesmannen i et offentlig ettersøk forholder seg da til kommunens eller fylkesmannens anvisninger om videre gjennomføring av ettersøket. Under særlige omstendigheter hvor kommunen eller fylkesmannen har kommet til at dyrevelferdsmessig forhold tilsier det, kan det gripes inn før jeger/jaktlag har sluttført sitt pliktige ettersøk. Dette er et unntak av mer nødsrettslig karakter.

Ved skadeskyting av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn har fylkesmannen ansvaret for å varsle videre til berørte kommuner. Fylkesmannen har også myndighet til å fatte beslutninger om iverksetting og avslutning av ettersøk, og om særlig kvalifisert personell skal delta. Dette vil normalt skje i samråd med kommunen og fellings-/jaktlaget. Se også forskrift 18. mars 2005 om forvaltning av rovvilt §17.

§ 29. AVLIVING AV SKADET STORVILT UTENOM ORDINÆR JAKTTID ELLER FELLINGSPERIODE

Den som utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode kommer over skadet storvilt eller kongeørn som er påført store lidelser og ikke kan leve eller bli frisk, skal umiddelbart melde dette til kommunen. Kommunen skal sørge for avliving dersom dyret ikke kan bli friskt.

Gjelder dette gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn skal kommunen straks varsle fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen og politiet kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell.

Dersom det felte dyret er hjortevilt eller bever, tilfaller viltet kommunen. Dersom det er annet storvilt, tilfaller viltet Viltfondet.

Utdrag fra Miljødirektoratets kommentarer til §29:

Lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd gjelder også for ville dyr, og denne loven sier i § 3 bl.a. at dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

Ved ettersøk og avliving av skadet storvilt er det av stor betydning å få gjennomført dette på en rask og effektiv måte. Når ettersøket foregår i regi av kommunen, vil det være adgang til å benytte hjelpemidler som ikke er tillatt under ordinær jakt, f. eks bruk av kunstig lys og motorkjøretøyer. Denne adgangen gjelder ikke for jegere og jaktlag som foretar ettersøk i egen regi under ordinær jakt. Her vil viltloven §§ 20 og 21 gjelde.

Ved kollisjoner mellom storvilt og motorkjøretøyer, er det kommunens oppgave å sørge for at viltet ikke lider unødvendig. Det betyr at kommunen må sørge for ettersøk og avliving (hvis dyret ikke er dødt). Kommunen kan overlate dette arbeidet til andre, men kommunen har ansvar for at det blir gjort og at det blir utført på riktig måte.

Når syke dyr påtreffes og må avlives, vil det også være kommunens oppgave å organisere dette. Veterinærinstituttet bidrar vederlagsfritt med undersøkelser av innsendt materiale fra syke dyr. Eventuell frakt må imidlertid dekkes av avsender.

Vilt som finnes dødt i naturen har sjelden noen matnyttig verdi, men kan ha verdi som vitenskapelig materiale eller som utstoppingsmateriale. Etter viltloven § 48 skal kommunen sørge for at eventuelle verdier blir tatt vare på. Er viltet hjortevilt eller bever, er det kommunens eiendom. For andre arter vises det til forskrift 18. juni 2004 om ivaretagelse av dødt vilt.

I de tilfeller det påligger kommunen å ta seg av skadet vilt, fallvilt, ulovlig felt vilt m.v., skal utgiftene dekkes av kommunen.

Rovvilt

Det kan oppstå behov for ettersøk og evaluering av status for skadde rovviltindivider utenfor kvotejakt, lisensfelling eller skadefellingsforsøk. Det er normalt kommunen som har ansvar for å ivareta disse forhold i sin kommune. Imidlertid kan det oppstå situasjoner der for eksempel en skadet bjørn kan utgjøre en særlig risiko for ettersøkspersonell. Det er derfor lagt opp til at kommunen straks skal varsle fylkesmannen og nærmeste politimyndighet ved ettersøk av rovvilt som påtreffes skadet eller skades utenom jakt eller fellingsforsøk. Fylkesmannen og politiet kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell. Tilsvarende bør politiet varsles ved situasjoner som oppfattes som sikkerhetsmessig vanskelig eller andre situasjoner der det er nødvendig og hensiktsmessig at politiet er orientert.

3. Rundskriv mars 2002 DN Viltloven – om kommunal viltforvaltning

Pkt 3.1 Hjortevilt og bever

« Kommunen skal sørge for å ta vare på skadet vilt, og vilt som felles som skadedyr, jf. viltloven § 48, siste ledd. For å følge opp dette skal kommunen sørge for at hjortevilt som er skadet ved påkjørsel av motorkjøretøyer, under jakt, eller på annen måte, ettersøkes og om nødvendig avlives.»
«Det er lagt til grunn at denne ordningen ikke skal medføre unødig bruk av ressurser til ettersøk og avliving av dyr som åpenbart vil bli frisk igjen»

Pkt 3.2 Andre arter

«Fallviltarbeid er en kommunal oppgave, også når det gjelder andre arter enn hjortevilt og bever, jf viltloven § 48, siste ledd...»

Pkt. 3.3 Dødt vilt - drikkevannskilder

Kommunen som viltorgan har ingen generell plikt til å ta hånd om, grave ned eller fjerne dødt vilt. Dersom dødt vilt ligger slik til at det påvirker drikkevann og medfører helserisiko, kan kommunen gi den ansvarlige pålegg om å fjerne kadaveret, jfr. Lov 19.november 1982 om helsetjenesten i kommunene, kap. 4a - Miljørettet helsevern, § 4a-8. Vi viser også til Forskrift 1. januar 1995 om vannforsyning og drikkevann m.m. Ansvarlig i denne sammenheng vil være grunneier, vannverkseier eller den som med forsett har bidratt til det døde viltets plassering. Tilsvarende kan det være naturlig at kommunen sørger for at dødt vilt blir fjernet dersom det ligger slik til at det er til betydelig sjenanse for bosatte i umiddelbar nærhet eller i mye beferdede områder. Dette må regnes som renovasjonsarbeid. Kommunene kan ikke benytte midler fra det kommunale viltfondet til å dekke slike utgifter, dette regnes ikke som "vilttiltak".

Eventuell fjerning av dødt vilt som ligger på vei er veimyndighetenes ansvar. Normalt gjelder veimyndighetenes ansvar tre meter utenfor hvitstripa med unntak for nybygde veier hvor grensen går en meter fra skjæringstopp eller en meter fra fyllingsfot. I forhold til hjortevilt og bever må imidlertid kommunene bruke skjønn for å avgjøre om det må rykkes ut for å ivareta det som kan ha verdi.

4. LOV 2009-06-19 nr 97: Lov om dyrevelferd

§ 4. Hjelpeplikt

Enhver som påtreffer et dyr som åpenbart er sykt, skadet eller hjelpeløst, skal så langt mulig hjelpe dyret. Dersom dyret er et dyr fra dyrehold eller storvilt, og det ikke er mulig å yte god nok hjelp, skal eieren eller politiet varsles umiddelbart. Dersom det er åpenbart at dyret ikke kan leve eller bli friskt, kan den som påtreffer dyret avlive dette med det samme. Dyr fra dyrehold og storvilt skal ikke avlives i henhold til denne bestemmelsen dersom det lar seg gjøre å få tak i eieren, veterinær eller politiet innen rimelig tid. Nødvendige utgifter til tiltak etter denne bestemmelsen skal staten betale, men utgifter knyttet til tiltak overfor dyr fra dyrehold kan kreves tilbake fra dyreholderen eller eieren. Bestemmelsen i første og andre ledd gjelder tilsvarende for den som påfører dyr skade, men vedkommende kan ikke kreve dekning av staten for utgifter til hjelpetiltak. Kongen kan gi nærmere forskrifter om dekning av utgifter.

5. Vegtrafikklovens § 12

Enhver som med eller uten skyld er innblandet i trafikkuhell, skal straks stanse og hjelpe personer og dyr som er kommet til skade, og for øvrig delta i de tiltak som uhellet gir grunn til. Denne plikt har, om det er nødvendig, også andre som er i nærheten eller som kommer til stede.

6. Epost fra Miljødirektoratet vedr bruk av motorkjøretøy i utmark under offentlig ettersøk av sykt eller skadet vilt.

Fra: Elisabeth Mo Berg <elisabeth.mo.berg@miljodir.no>

Sendt: 19. mars 2019 15:50

Til: Dag Bjerkestrand <dag.bjerkestrand@averoy.kommune.no>

Kopi: Knut Morten Vangen <knut.morten.vangen@miljodir.no>; Terje Qvam <Terje.Qvam@miljodir.no>; Trond Flydal <Trond.Flydal@miljodir.no>

Emne: Hjemmel for bruk av motorkjøretøy i utmark under offentlig ettersøk av sykt eller skadet vilt.
Hei.

Det vises til din e-post under hvor du har spørsmål om adgang til å benytte motorkjøretøyer som hjelpemiddel ved ettersøk av skadet storvilt i regi av kommunen.

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (nasjonal forskrift) § 3, første ledd, bokstav j) hjemler bruk av motorkjøretøy på vinterføre for ettersøk av skadet storvilt, utenom ordinær jakt – så lenge dette skjer i regi av kommunen. (Bestemmelsen ble inntatt i forskriften i 2015.)

Nasjonal forskrift § 3, første ledd, bokstav j) innskrenker likevel ikke den adgang grunneier og bruker har etter gjeldende rettsregler til å forby eller begrense motorferdsel på egen eiendom, slik at grunneiers tillatelse er nødvendig, jfr. motorferdselloven § 10.

Videre er det krav om at all motorferdselen skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker, jfr. motorferdselloven § 8. Det innebærer at ferdselele ikke skal volde unødig skade på grunn, vegetasjon og dyreliv eller ulempe for andre, og for øvrig ikke unødig forstyrre eller forurene naturmiljøet.

Adgang til motorkjøretøyer som hjelpemiddel ved ettersøk på barmark har ingen direkte hjemmel og må omsøkes etter nasjonal forskrift § 6, eventuelt omsøkes etter motorferdselloven § 6 ved bruk av motorfartøy og luftfartøy. Grunneiers tillatelse må innhentes også her, jfr motorferdselloven § 10.

Håper dette var svar på din henvendelse.

Med hilsen

Elisabeth Mo Berg

seniorrådgiver, juridisk seksjon naturmangfold

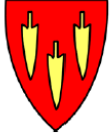
Miljødirektoratet i Trondheim

Telefon: 03400 / 73 58 05 00

Mobil: 932 09 535

Nett: www.miljodirektoratet.no - www.miljostatus.no

7. Tillatelse til bruk av motorkjøretøy på barmark til uttransport av skutt vilt i forbindelse med offentlig ettersøk i Averøy kommune.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Forvaltningsutvalget	42/2019	25.04.2019

Tillatelse til bruk av motorkjøretøy på barmark til uttransport av skutt vilt i forbindelse med offentlig ettersøk i Averøy kommune

Forvaltningsutvalgets vedtak - enstemmig

Averøy kommune gir en generell tillatelse til bruk av motorkjøretøy på barmark til uttransport av skutt storvilt i forbindelse med offentlig ettersøk i Averøy kommune på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder ansatte i viltforvaltningen i Averøy kommune samt foretakene som Averøy kommune har inngått avtale med om utføring av kommunale ettersøk på sykt og skadet vilt.
2. Tillatelsen gjelder kun for uttransport av hjort og elg.
3. Tillatelsen begrenses til bruk av bil og ATV på traktorvei og bruk av ATV i terrenget.
4. Under kjøring skal denne tillatelsen medbringes og forevises på forespørsel.
5. Tillatelse fra grunneier skal innhentes før uttransport iverksettes.

Vedtaket er hjemlet i motorferdselloven § 6 og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6.

SJEKKLISTE

VED MELDING OM PÅKJØRSEL AV VILT

Er dyret dødt eller i live?	
-----------------------------	--

Når dyret der dødt:	
Ligger dyret på fylkesvei eller kommunal vei?	
Hvis dyret ligger på kommunal vei, hvor ligger dyret?	

Når dyret er i live:	
Hvilken art var det som ble påkjørt?	
Var det et dyr med gevir eller uten?	
Var det flere dyr i følge?	

Hvor skjedde påkjørselen?	
Hvor kjørte bilføreren fra og i hvilken retning?	
Fra hvilken side av veien kom dyret fra og i hvilken retning dro dyret ?	
Etter at dyret var påkjørt, løp/gikk det normalt på alle 4 bein?	
Hvis ikke, haltet det eller var det en fot det ikke trådte på?	

Hvor stor fart hadde bilen da dyret ble påkjørt?	
Hvor på bilen traff dyret, - i fronten eller løp dyret inn i siden på bilen?	
Er det store skader på bilen?	

Melders telefonnummer	
------------------------------	--

Er stedet merket?	
<i>Er bilfører på stedet må han merke stedet.</i>	
<i>Er bilfører dratt må han kjøre tilbake for å merke stedet.</i>	

Melding mottatt, dato og klokkeslett	
--------------------------------------	--

Sjekkliste laget av Dag Bjerkestrand 05.08.2019